

Länsstyrelsen
Skåne

INVENTERING AV FÖRORENADE OMRÅDEN I SKÅNE

1999-2017

Titel: Inventering av förorenade områden
i Skåne 1999-2017

Utgiven av: Länsstyrelsen Skåne

Författare: Karin Persson & Maria Lindqvist

Beställning: Länsstyrelsen Skåne
Miljöavdelningen
205 15 Malmö
Telefon 010-224 10 00

Copyright: Länsstyrelsen Skåne

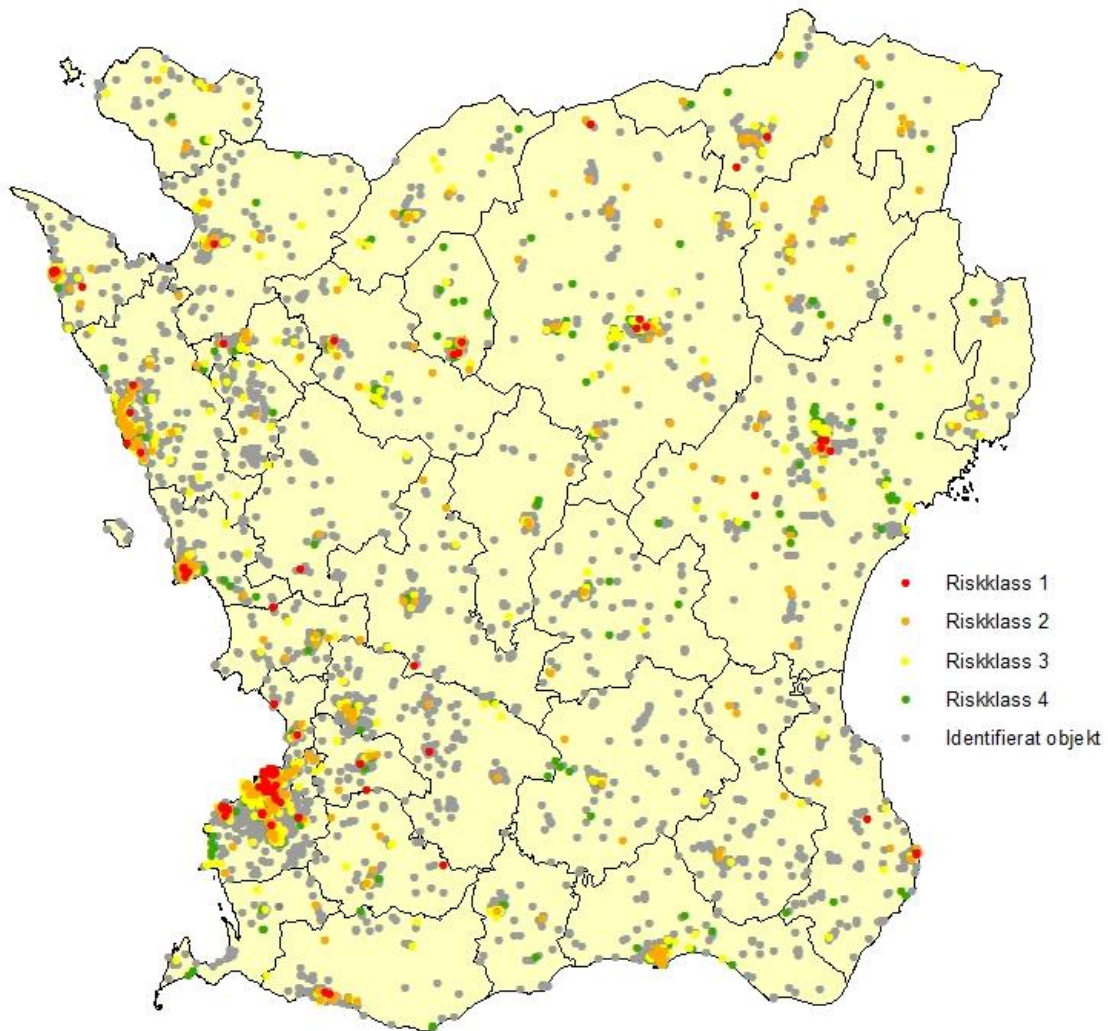
Diarienummer: 577-31317-2018

ISBN: 978-91-7675-136-7

Rapportnummer: 2018:31

Bild framsida: Länsstyrelsen Skåne, förorenade massor vid
Kristianstad gasverk

Kartbild: Lokalisering och riskklassfördelning över
förorenade områden i Skåne län. Även områden
som endast misstänks vara förorenade
(identifierade) finns med på kartan, ©
Länsstyrelsen Skåne och © Lantmäteriet.

INVENTERING AV FÖRORENADE OMRÅDEN I SKÅNE 1999-2017

Förord

Kännedomen om förorenade områden i samhället ökar liksom viljan att göra något åt problemen. Arbetet med att identifiera, inventera och riskklassa potentiellt förorenade områden är dock en relativt ny arbetsuppgift.

Kunskapsinhämtningen gällande miljöeffekterna av tidigare industriell verksamhet inleddes i början av 1990-talet då Naturvårdsverket initierade en nationell branschkartläggning av nedlagda miljöfarliga verksamheter och äldre deponier. 1999 fick länsstyrelserna i uppdrag att inleda inventering av potentiellt förorenade områden inom de branschklasser som bedömdes innebära störst risk för mark- och vattenförorening. Ett arbete som initialt bedömdes vara klart till utgången av 2005.

Idag 19 år senare kan vi konstatera att antalet potentiellt förorenade områden i Sverige uppgår till drygt 90 000 objekt, varav ca 6700 finns registrerade i Skåne. Denna rapport sätter punkt för länsstyrelsen Skånes inventeringsarbete och utgör en sammanfattning av myndighetens kartläggning av potentiellt förorenade områden i de skånska kommunerna mellan år 1999-2017.

Framgent blir fokus att göra något åt problemen, oavsett om det sker i samband med exploatering i syfte att förtäta och använda tidigare förorenade områden för nybyggnation av bostäder eller om det sker i huvudsakligt syfte att begränsa och förhindra fortsatt påverkan på grundvatten eller omgivande sjöar och vattendrag.

Mycket arbete återstår innan vi kan slå oss för bröstet och säga att vi har klarat den precisering av miljö kvalitetsmålet Giftfri miljö som anger att "förorenade områden ska vara åtgärdade i så stor utsträckning att förorenade områden inte utgör något hot mot människors hälsa eller miljön". Steget från inventering till sanering går vanligtvis via utredningar av ansvar, riskbedömning och platsspecifika riktvärden samt en riskvärdering. Underlag som

behövs för att uppnå största möjliga miljönytta vid efterföljande arbete med avhjälpande åtgärder och sanering.

Genom ett väl utfört inventeringsarbete skapas förutsättningar för att prioritera vilka områden som utgör störst risker och är miljömässigt mest motiverade att åtgärda nu och i framtiden. Härvid skapas incitament för samhällsekonomiska ställningstaganden inför kommande beslut om lämplig markanvändning sett till behovet av att hushålla med den skånska jordbruksmarken, förtäta i befintliga bebyggelseområden och förädla sådan industrimark som bedöms vara förorenad.

Det är med stolthet som Länsstyrelsen Skåne härmed förklarar arbetet med att inventera potentiellt förorenade områden som avslutad.

Malmö 31 oktober 2018

Annelie Johansson
Miljödirektör

Innehållsförteckning

FÖRORD	4
INLEDNING	6
Bakgrund	6
Industrihistoria	7
Länsstyrelsens organisation	8
LÄNSSTYRELSENS ARBETE MED MIFO-INVENTERING	8
Databasen EBH-stödet	9
Identifiering	10
Kommunicering	11
Inventering	13
Metodik vid inventering	13
Prioriteringar och avgränsningar	14
Branschklass som riskklass	17
RESULTAT AV MIFO-INVENTERINGEN	18
Bjuv	19
Bromölla	19
Burlöv	20
Båstad	20
Eslöv	20
Helsingborg	21
Hässleholm	21
Höganäs	22
Hörby	22
Höör	22
Klippan	23
Kristianstad	23
Kävlinge	24
Landskrona	24
Lomma	24
Lund	25
Malmö	25
Osby	26
Perstorp	27
Simrishamn	27
Sjöbo	27
Skurup	28
Staffanstorp	28
Svalöv	29
Svedala	29
Tomelilla	30
Trelleborg	30
Vellinge	31
Ystad	31

Åstorp.....	32
Ängelholm.....	32
Örkelljunga.....	33
Östra Göinge.....	33
SLUTSATSER OCH FORTSATT ARBETE.....	34

Inledning

Kunskapen om hur vi påverkar vår miljö har under senare år ökat både hos företagen och hos allmänheten. Förr trodde vi att naturen var oändlig och oförstörbar vilket medförde att mängder av miljöfarliga ämnen släpptes ut i våra marker och vattendrag. Miljöfarliga ämnen hamnar i miljön genom olika typer av mänsklig aktivitet, det kan vara allt från större industriell verksamhet till läckande villaoljecisterner. De ämnen som hamnat i miljön blir ofta kvar där under lång tid om vi inte gör något. Vid för höga halter kan människor eller miljön också ta skada.

Över tiden kan föroreningarna läcka ut i grundvattnet och vattendrag och nå brunnar och dricksvattentäkter. Spridningen sker långsamt och påverkas av nederbörd, grundvattenrörelser och biologiska processer. Även mänskliga aktiviteter kan påverka spridningen av föroreningar som tidigare har legat relativt stilla. Förorenade områden kan även begränsa vår möjlighet att använda marken på det sätt vi önskar.

Bakgrund

Ett förorenat område är en plats som är så förorenad att den kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. På ett sådant område överskrider halterna av en förorening den lokala bakgrundshalten, det vill säga halten av ett ämne som förekommer naturligt i omgivningen. Området kan utgöras av mark, vatten, sediment och/eller byggnader och anläggningar.

I början av 1990-talet fick Naturvårdsverket i uppdrag att planera för utredningar och saneringar av förorenade områden. I samarbete med landets länsstyrelser genomfördes branschkartläggningen (BKL) där olika branscher placerades in i generella riskklasser. Naturvårdsverket har även tagit fram vägledningar för arbetet med förorenade områden, bland annat rapporten 4918, *Metodik för inventering av förorenade områden (MIFO)*. Detta arbete har legat till grund för den verksamhetsspecifika inventering som sedan har fortsatt på länsstyrelserna. All inventering på landets länsstyrelser har utförts enligt samma metodik för att på så vis få en enhetlighet i riskklassningarna och för att kunna göra nationella prioriteringar av inventerade objekt.

I Skåne har ca 6700 potentiellt förorenade områden, även kallade objekt, registrerats i en databas (EBH-stödet). Det är objekt av varierande storlek inom

många olika branscher, från kemiska industrier, sågverk och verkstadsindustrier till bilvårdsanläggningar, kemtvättar och plantskolor.

Inventeringsarbetet i stort avslutades 2015 i Skåne då Naturvårdsverkets finansiering av arbetet med inventering upphörde. Under 2017 gjordes en insats på några månader för att identifiera och inventera pälsdjursfarmar efter att Länsstyrelsen i Blekinge län uppmärksammat att denna typ av verksamhet kan ha gett upphov till föroreningar främst i form av bekämpningsmedel.

Industrihistoria

Bilden av skånsk industri är mångtydig och uppvisar stor variation vad gäller näringsgrenar, storlek på anläggningar och spridning i landskapet. Skånes industriella landskap har beskrivits inom det kulturmiljöprogram som framtagits av Länsstyrelsen och varifrån följande uppgifter delvis har hämtats.

De första anläggningarna där man kan tala om något slags industriell drift - Andrarums alunbruk, Torsebro krutbruk, Klippans pappersbruk, Perstorps glasbruk - var alla lokaliserade till landsbygden, där råvaran och/eller kraftkällan fanns. Den egentliga industrialiseringen av Skåne inleddes under 1800-talet, i samband med den agrara revolutionen, näringsfriheten och utbyggnaden av järnvägsnätet. Fram till 1870-talet var större industrialanläggningar relativt sällsynta i förhållande till mängden av små hantverksmässiga produktionsenheter. När ångmaskinen började användas som kraftkälla koncentrerades fabriker till de ur kommunikationssynpunkt lämpligaste platserna. Från 1950-talet inleddes en minskning av antalet fabriker, särskilt tydligt blev det på den landsbygd där industrin representerades av ett enda mejeri, tegelbruk etc. När företagen gick samman och driften upphörde saknade många småorter helt industri.

Inom vissa industribranscher blev Skåne ledande i Sverige. Här fanns den enda stenkolsbrytningen, ler- och tegelindustrin var omfattande och även annan byggindustri som tillverkning av cement, betong, asbestcement (eternit), sanitetsporslin och småhus har varit stark. Skåne är en av Sveriges mest betydande jordbruksbygder. Förutom det betydelsefulla konventionella jordbruket har länet haft ett stort antal handelsträdgårdar och plantskolor i varierande storlek. Stora delar av den övriga industrin har varit kopplad till livsmedelsproduktion. Exempel på sådan verksamhet är förpackningsindustrin och mekaniska verkstäder med inriktning mot lantbruksmaskiner. Skåne har under lång tid haft tillverkning av konstgödsel och betydande tillverkning av bekämpningsmedel.

Trots sin prägel av jordbrukslandskap har Skåne även haft en betydande träindustri. Länet har under åren hyst fyra pappers- och/eller massfabriker. Pappersbruket i Klippan har anor från 1500-talet och är det äldsta i landet. I Skånes norra delar har träförädlingsindustrin, bland annat sågverksindustri och möbeltillverkning varit viktig. Perstorp AB, Skånes största kemiföretag, har sitt ursprung i den skogsbaserade industrin då man startade verksamheten med torrdestillation av trä och framställning av kol- och trätjära samt ättiksyra.

Andra betydelsefulla historiska industriella verksamheter är industrierna som växt upp kring stenkolsbrytningen i nordvästra Skåne samt den viktiga hamn- och varvsindustrin. Länets geografiska placering, vid gränsen till kontinenten, medför en väl utvecklad transportnäring. Dessutom bör industri som starkt kopplas till den stora befolkningstätheten i länet omnämnas, till exempel verksamheter inom "serviceyrken" såsom kemtvätt, verkstäder och bensinstationer.

Länsstyrelsens organisation

Arbetet med förorenade områden kallas även efterbehandlingsarbete (EBH-arbete). Hos Länsstyrelsen Skåne har dessa frågor främst hanterats av EBH-gruppen, efterbehandlingsgruppen, inom Enheten för förorenade områden och avfallstransporter. Stommen i EBH-gruppen har varit densamma sedan 2005 vilket varit en stor fördel för arbetet med inventeringen. Totalt har ett 40-tal personer varit involverade i inventeringsarbetet genom åren.

Frågor om förorenade områden hanteras även inom andra delar av Länsstyrelsen t ex på Miljöprovningseenheten, Miljöstrategiska enheten, Fiske- och restaureringseenheten, Vattenenheten, Naturprovningseenheten, Naturskyddsenheten, Rättsenheten och Samhällsbyggnadsavdelningen.

Länsstyrelsens arbete med MIFO-inventering

Länsstyrelsen Skåne startade upp arbetet med inventering under 1999. Detta år gav även Naturvårdsverket ut sin rapport Metodik för inventering av förorenade områden, rapport 4918.

Bild 1. Metodik för Inventering av Förorenade Områden, rapport 4918.

Det första steget i inventeringen är en objekt- och branschidentifiering. Denna har sin utgångspunkt från den branschkartläggning Naturvårdsverket genomförde under 1990-talet men har behövt kompletteras med ytterligare objekt och branscher genom åren. Efter detta inledande identifieringssteg prioriteras objekt inom vissa branscher för en mer noggrann inventering. All information som samlats in under identifieringen och inventeringen har sammanställts och sparats i Länsstyrelsens databas över förorenade områden, EBH-stödet.

Databasen EBH-stödet

EBH-stödet är en nationell databas för förorenade områden som togs i drift år 2010. Genom införandet av EBH-stödet ersattes och kompletterades de 21 MIFO-databaser som tidigare fanns på respektive länsstyrelse. Syftet med EBH-stödet är att samla all information om misstänkt och konstaterat förorenade områden så att informationen kan användas för prioritering av efterbehandlingsinsatser (lokalt, regionalt och nationellt), användas i planarbetet, vid exploatering, etc. EBH-stödet används även för att bevara informationen om var det finns kvarlämnade föroreningar och vilka föroreningar det är som lämnats kvar efter åtgärder. Databasen ägs och förvaltas av länsstyrelserna gemensamt och är i dagsläget tillgänglig för länsstyrelserna och Naturvårdsverket.

Så länge inventeringsarbetet har pågått har uppgifter ändrats eller tillkommit i databasen dagligen. Även om inventeringsarbetet nu är avslutat behöver Länsstyrelsen hålla EBH-stödet uppdaterat både när det gäller Länsstyrelsens tillsynsobjekt men även kommunernas eftersom kommunerna inte har tillgång till EBH-stödet. Uppdateringar görs gällande inventeringar, undersökningar och efterbehandlingsåtgärder. Det finns dock en eftersläpning i uppdateringen av uppgifterna för kommunala objekt då det inte finns några krav på att undersöknings- eller saneringsrapporter ska delges Länsstyrelsen. Sedan 2017 har kraven ökat när det gäller att Länsstyrelserna ska uppdatera de riskklassade objektens status, t ex om undersökning eller åtgärd gjorts, vilket kräver att uppgifter hämtas in från kommunerna årligen. Naturvårdsverket hämtar sedan information från EBH-stödet för sin statistik över arbetet med förorenade områden nationellt.

Det finns ett GIS-skikt baserat på uppgifterna i databasen på Geodataportalen och det är sökbart för allmänheten. Det finns även möjlighet att ladda ner skiktet till ett eget GIS-program. Det finns dock en begränsning i vilka uppgifter som är synliga i GIS-skikten.

Identifiering

Identifiering är det första steget i inventeringsarbetet och innebär att platser som kan vara förorenade av tidigare industriell verksamhet översiktligt kartläggs och uppgifterna förs in i databasen EBH-stödet. För att en plats ska kunna identifieras krävs uppgifter om fastighet, koordinater samt inom vilken bransch verksamheten har varit verksam. Utgångspunkten vid identifieringen var Naturvårdsverkets så kallade branschlista, den första versionen togs fram under 2004. Branschlistan baseras på branschkartläggningen som Naturvårdsverket genomförde under 1990-talet.

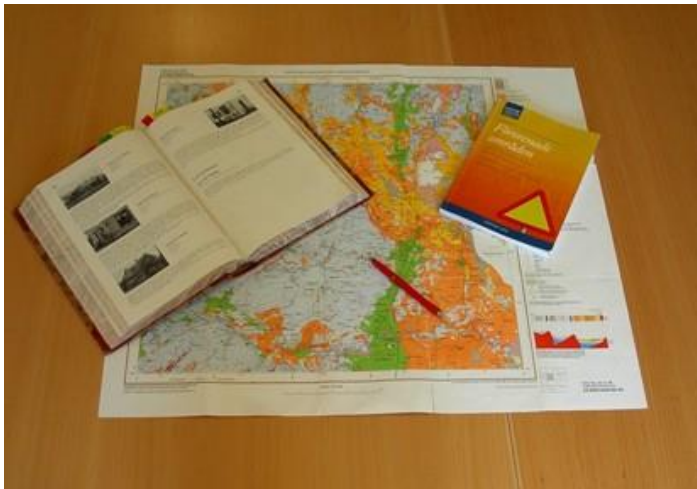

Bild 2. Inventeringsmaterial. Foto: Länsstyrelsen.

Länsstyrelsen Skåne gjorde en stor insats med att identifiera potentiellt förorenade områden under 2005. Information hämtades från bland annat telefonkataloger och arkiv hos kommunerna. Mer information om hur identifieringsarbetet genomfördes finns redovisat i en PM *Identifiering av misstänkt förorenade områden – Strategier och avgränsningar samt sammanfattning av resultatet* på Länsstyrelsen hemsida.

Identifiering av potentiellt förorenade områden gjordes även innan 2005. Då identifierades större verksamheter och andra kända områden som exempelvis BT Kemi och Klippans läderfabrik. Branscher som identifierades under uppstarten av inventeringsarbetet var skrotar och skrothantering, garverier, gasverk, sågverk med dopping, ytbehandling av trä, kemtvättar samt verkstadsindustrier och ytbehandlingsverksamheter. Nya objekt har identifierats även efter 2005, främst i branscherna betning av säd och plantskolor. Kompletteringar till de först

identifierade branscherna har också skett och då framför allt i branschen kemtvättar. I dagsläget finns det ca 6700 identifierade potentiellt förorenade objekt i Skåne.

Bild 3. Cistern vid fd träimpregneringsanläggning. Foto: Länsstyrelsen

Kommunicering

Informationen som framkommer vid identifieringen är huvudsakligen inhämtad från telefonkataloger och arkiv och det är inte alltid helt säkerställt att det verkligen har funnits en förorenande verksamhet på den plats som anges i telefonkatalogen. Den information som finns samlad i EBH-stödet består bland annat av företags- och föroreningshistorik, en beskrivning av platsen utifrån spridningsförutsättningar samt en bedömning av känslighet och skyddsvärde för människor och miljö. Länsstyrelsen har därför i ett par omgångar genomfört kommuniseringsprojekt i syfte att kvalitetssäkra uppgifterna, informera fastighetsägarna om att deras fastigheter är registrerade i databasen samt att öka kunskapen hos allmänhet och företag om förorenade områden. Kommuniseringsprojekt har genomförts år 2009, 2014 samt en mindre komplettering 2015.

Vid kommuniseringen år 2009 skickades information till ca 4500 fastighetsägare på identifierade objekt. De fick ett informationsbrev, ett utdrag med vissa uppgifter

ur databasen, ett svarsformulär samt en broschyr med vanliga frågor och svar om förorenade områden. Totalt hörde drygt 1400 personer, ca 46 % av dem som fått utskicket, av sig. De vanligaste anledningarna var att fastighetsägaren ville:

- lämna mer information om objektet eller korrigera uppgifterna,
- veta mer om ansvarsfrågorna och ha mer information om vad som kommer att ske med deras fastigheter framöver,
- veta vad de skulle göra med informationen de fått. De flesta hade inte någon kännedom om tidigare verksamhet men trodde på grund av ottydlighet i informationsbrevet att de skulle svara ändå.

Vid kommunikeringen år 2014 skickade Länsstyrelsen brev även till fastighetsägare där arbetet kommit längre än identifiering. Information skickades vid detta tillfälle till ca 3600 fastighetsägare. Även i detta utskick ingick ett brev med allmän information om inventeringsarbetet och en tabell med de uppgifter om objektet som finns i EBH-stödet, en informationsbroshyr om förorenade områden samt ett frankerat svarsbrev där fastighetsägaren kunde lämna synpunkter och/eller kompletterande uppgifter. Brevet var omarbetat sedan förra kommuniseringsprojektet. Totalt återkom ca 750 personer, ca 20 % av dem som fått utskicket. Svaren och synpunkterna från fastighetsägarna var de samma som vid föregående kommuniseringsprojekt. En skillnad mot tidigare kommunikering var att de som återkom vid detta tillfälle kände till mer om den verksamhet som bedrivits och kunde lämna kompletterande information.

Under 2015 gjordes ytterligare en kommuniseringsinsats med anledning av att nedlagda deponier fördes in i EBH-stödet hösten 2014. Vid detta tillfälle informerades runt 1000 fastighetsägare om att deras fastigheter finns registrerade i Länsstyrelsens databas. I vissa fall har informationen om deponin enbart lagts till på ett existerande objekt och i andra fall har det skapats helt nya objekt i databasen. Informationen som skickats till fastighetsägarna har anpassats beroende på om de blivit informerade om att de finns med i databasen tidigare eller inte.

Under 2017 kommunicerades fastighetsägare för ca 70 objekt som identifierats eller inventeras som pälsdjursfarmor.

Informationen som inkommit vid kommunikeringstillfällena har lett till att Länsstyrelsen uppdaterat databasen med nya uppgifter, korrigerat fastighetsbeteckningar och felaktigt registrerade objekt har tagits bort ur databasen.

Inventering

Arbetet med inventeringen av förorenade områden enligt MIFO-metodiken startade under 1999. Totalt har det i Skåne inventerats och riskklassats ca 2600 objekt sedan dess.

Metodik vid inventering

Inventeringen följer Naturvårdsverkets metodik för inventering av förorenade områden (MIFO) som beskrivs i rapport 4918 (*Metodik för inventering av förorenade områden*). MIFO-metodiken är uppdelad i två faser, där fas 1 omfattar en orienterande studie och riskklassning och fas 2 är en översiktlig undersökning och ny riskklassning.

MIFO fas 1 bygger på att så mycket information som möjligt samlas in om verksamheten genom grundliga arkiv- och kartstudier som i bästa fall även kan kompletteras med muntliga uppgifter från tidigare verksamhetsutövare eller andra personer med god kännedom om verksamheten. Därefter gör inventeraren en sammanvägning av möjliga föroreningars farlighet, föroreningsnivå (om denna är känd), spridningsförutsättningar samt känslighet och skyddsvärde för människor och miljö. Denna sammanvägning leder till att objektet tilldelas någon av riskklasserna 1 till 4, vilket är en bedömning av riskerna för människor och miljö. Vid riskklassningen tillämpas försiktighetsprincipen vid osäkra fall vilket innebär att bedömningen baseras på ett "troligt men dåligt fall".

Bild 4. Gasklocka vid f d gasverk i Landskrona. Foto: Länsstyrelsen

MIFO fas 2 bör enligt metodiken genomföras på objekt som tilldelas riskklass 1 och 2. I praktiken har det inte funnits resurser att undersöka samtliga riskklass 1 och 2-objekt. Varje år har ett till tre objekt prioriterats för översiktliga undersökningar av Länsstyrelsen, samtliga har varit objekt där det saknats ansvarig verksamhetsutövare eller fastighetsägare. Objekt inom branscherna kemtvätt, sågverk, verkstadsindustri, bekämpningsmedelstillverkning och gasverk har undersökts på uppdrag av Länsstyrelsen i fas 2. I de flesta fall har riskklassningen i den inledande inventeringen visat sig vara korrekt eller något underskattad. Det ska i sammanhanget påpekas att de objekt som valts ut för undersökningar i fas 2 är de som bedömts vara störst risker med och därmed förväntats vara förorenade. De objekt som efter inventeringen bedömts medföra mindre risk får ju per automatik en lägre riskklass och prioriteras inte för undersökningar.

Länsstyrelsen Skåne har genom alla år gjort den slutliga bedömningen av objektets riskklass i grupp. Från allra första början presenterades alla inventerade objekt för en styrgrupp bestående av samtliga chefer på miljöavdelningen samt EBH-gruppen. Denna styrgrupp minskades efter några år ner till att omfatta EBH-gruppen, en erfaren miljöskyddshandläggare samt cheferna för miljöavdelningen och dåvarande miljöprovnings- och miljötillsynsenheterna. Styrgruppen har funnits kvar under hela inventeringstiden men dess roll har förändrats. I takt med att fler objekt inventerades så blev det bara riskklass 1 och 2 som togs upp på styrgruppsmöten medan övriga riskklassningar diskuterades inom EBH-gruppen. De sista åren presenterades inga objekt för styrgruppen utan bedömningarna av riskklasser hanterades av inventeringsgruppen och i osäkra fall lyftes de även till EBH-gruppen.

Länsstyrelsens bedömning av objektets riskklass har kommunicerats till fastighetsägare även i inventeringsskedet. Detta har gjorts löpande för de riskklassade objekten samt även om en riskklass ändrats efter t ex en undersökning eller åtgärd.

Prioriteringar och avgränsningar

Genom åren har inventeringen genomförts både branschvis och områdesvis. De första åren valdes objekten ut branschvis och resultaten finns sammanfattade i PM som är tillgängliga på Länsstyrelsens hemsida. PM finns framtagna för följande branscher:

- Träimpregnering, sågverk och garverier
- Kemtvättar
- Bilskrot och skrothandel

- Gruvor och upplag
- Gasverkstomter
- Metallindustri (omfattar branscherna verkstadsindustri, gjuteri, ytbehandling med elektrolytiska/ kemiska processer, ytbehandling med mekaniska/ fysikaliska processer samt ackumulatorindustri)
- Kemiindustri (omfattar branscherna övrig organisk kemisk industri, övrig oorganisk kemisk industri färgindustri samt tillverkning av tvätt och rengöringsmedel)

Från 2006 och några år framåt hamnade vattenfrågan i fokus och inventeringen kom då att utföras områdesvis, utifrån viktiga grundvattenförekomster. En områdesinventering hade genomförts tidigare inom ett äldre industriområde i Landskrona. De områdesvisa inventeringarna finns sammanställda i PM och de områden som är inventerade är:

- Västra industriområdet i Landskrona
- Vattenskyddsområdet i Perstorp
- Långebro industriområde i Kristianstad
- Grundvattenförekomster i sand- och grusavlagringar

De sista åren fram till 2015 genomfördes inventeringsarbetet återigen branschvis då det dels tillkom nya branscher att inventera och dels var det bästa sättet att fånga upp prioriterade objekt. De nya branscherna som tillkom att inventera var plantskolor och betning av säd. Från början skulle dessa branscher endast identifieras men i samband med en uppdatering av branschlistan år 2011 gjorde Naturvårdsverket bedömningen att de skulle inventeras. Då båda branscherna har varit vanligt förekommande i Skåne gjorde det att kompletteringen av tidigare identifiering och prioritering bland objekten tog lång tid.

De objekt som generellt har varit prioriterade för inventering är verksamheter som bedrivits under lång tid på samma plats. Verksamheterna ska ha varit i drift mer än 10 år på samma plats för att vara aktuella för inventering. Ett undantag från detta är branschen kemtvätt, där har det varit tillräckligt att verksamheten funnits i fem år på samma plats för att prioriteras. Andra prioriteringsgrunder har varit att området exploaterats för bostadsändamål efter att verksamheten lagt ner eller att det finns skyddsvärda grund- eller ytvattenförekomster i närheten.

Verksamheter som har startat upp under andra halvan av 80-talet eller senare har generellt inte varit prioriterade för inventering. Pågående verksamheter där

antingen kommunen eller Länsstyrelsen är tillsynsmyndighet hanteras inom den ordinarie tillsynen och inventerades inte tillsammans med de nedlagda verksamheterna. I ett projekt 2009 förelades de pågående verksamheter där Länsstyrelsen har tillsyn att inventera sin egen verksamhet och föreslå riskklass som granskats och fastställts av Länsstyrelsen.

Vissa branscher har fått egna prioriteringskriterier på grund av den stora mängden identifierade objekt, t ex plantskolor och betning av säd. Totalt har över 350 plantskolor identifierats, utöver det finns minst lika många objekt som inte har lagts in i EBH-stödet då de inte har kunnat lokaliseras eller har bedömts vara odling av jordbrukskaraktär, t ex fruktodlingar och odling av grönsaker i växthus. För att bli aktuell för inventering krävs att plantskolan har varit aktiv under hela den prioriterade perioden 1945-1975, vilket är den tidsperiod då mest bekämpningsmedel har hanterats. Plantskolan ska även ha haft mer än 2000 m² växthusodling under 1940-talet eller 5000 m² under 1970-talet. Plantskolor som varit aktiva under minst 20 år av den prioriterade perioden och haft uppdrivning av vedartade växter har också prioriterats för inventering. Objekt som inte uppfyllt dessa prioriteringar har placerats i branschklass 4 som plantskola – övriga. I branschen betning av säd har de objekt där det funnits uppgifter om betningsmaskin eller fullständigt rensverk prioriterats för inventering. Om det vid närmare granskning framkommit att kvarnen eller betningsbyggnaden är riven har objektet inte prioriterats vidare för inventering och riskklassning.

Bild 5. Platsen för en f d kemtvätt. Oftast inga synliga spår efter verksamheten. Foto: Länsstyrelsen

En bransch som är undantagen från inventering är bensinstationer. För bensinstationer som har lagts ner mellan 1 juli 1969 och 31 december 1994 har Svenska Petroleum Institutet Miljösaneringsfond AB, SPIMFAB, haft ett utpekat ansvar för inventering, utredning och åtgärd. Övriga bensinstationer har identifierats och endast i undantagsfall har enstaka bensinstationer riskklassats av Länsstyrelsen.

Avfallsdeponier är en annan bransch som inte har omfattats av Länsstyrelsens inventering. Kommunerna har ett utpekat ansvar för inventering och riskklassning av nedlagda deponier.

Efter att Blekinge län identifierat pälsdjursfarmar och kommit fram till att dessa verksamheter kan ge upphov till föroreningar i form av bekämpningsmedel togs ett beslut 2017 att även identifiera pälsdjursfarmar i Skåne län. De objekt som funnits med i minst två telefonkataloger under åren 1940-1980 togs med. Objekten placerades i branschen övrigt BKL 2. Senare ändrades branschen till övrigt BKL 3 för de objekt där information framkommit i kommunikeringen som tydde på att verksamheten varit begränsad, antingen i storlek eller verksamhetstid.

Branschklass som riskklass

I samband med inventeringarna av objekt i branschklass 2 påträffades ca 350 objekt där det av olika anledningar inte var möjligt att göra en riskklassning enligt MIFO. I vissa fall har det inte funnits tillräckligt mycket information om verksamheten för att kunna göra en bedömning av riskerna för föroreningar, i andra fall hade verksamheten startat under 1980-talet eller senare och var därmed inte prioriterad för riskklassning. Objekten återfinns inom flera olika branscher i branschklass 2 t ex kemtvättar, verkstadsindustrier, plantskolor och ytbehandlare. Fram till slutet av 2015 var de ca 350 objekten registrerade med statusen identifiering avslutad – inventering ej påbörjad alternativt ingen åtgärd i EBH-stödet. Denna status blir missvisande eftersom det har gjorts försök till inventering. Objekten riskerar också att dyka upp som återstående att inventera i framtiden. Länsstyrelsen beslutade att som en del av sitt kvalitetssäkringsarbete ändra status på objekten till inventering avslutad och använda metodiken BKL som val vid riskklass. Det innebär att branschklassen sätts som riskklass för de här objekten. Dessa objekt går att skilja ut från de MIFO-inventerade objekten genom att sortera på metodik i EBH-stödet.

Resultat av MIFO-inventeringen

Av de ca 6700 identifierade objekten i Skåne är ca 2600 inventerade och riskklassade. Av dessa har Länsstyrelsen inventerat och riskklassat ca 1500 objekt och kommunerna ca 900 objekt. Andra som inventerat är Försvaret, ca 100 objekt och Sveriges Geologiska undersökning (SGU), 3 objekt. Siffrorna baseras på utdrag ur EBH-stödet i 2018-07-19. Fördelningen mellan de olika riskklasserna framgår av figur 1 nedan. Som tidigare nämnts är det främst de objekt som placeras i riskklass 1 och 2 som är prioriterade att arbeta vidare med genom undersökningar och eventuellt åtgärder. Det finns därmed ett stort antal objekt som det sannolikt inte kommer att hända något mer med så länge det inte sker någon exploatering eller annan förändring av markanvändningen som leder till att marken undersöks.

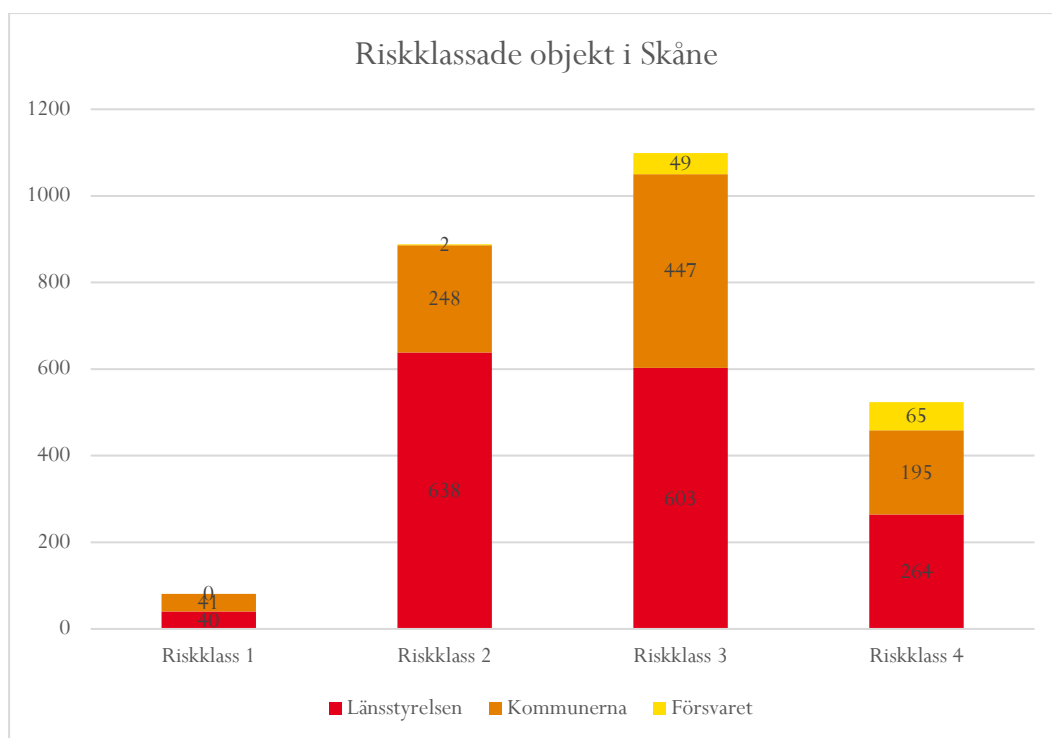

Bild 6. Riskklassfördelningen i Skåne. I riskklass 1 finns totalt 81 objekt, i riskklass 2 totalt 890 objekt, i riskklass 3 totalt 1100 objekt och riskklass 4 totalt 525 objekt. Objekten har inventerats av Länsstyrelsen, kommunerna och Försvaret. SGU har inventerat 1 objekt i riskklass 3 och två i riskklass 2 men dessa finns inte med i diagrammet. Siffrorna kommer från utdrag ur EBH-stödet 2018-07-19.

Nedan finns en kortfattad presentation av inventeringsresultaten i respektive kommun. Tabellerna omfattar både objekt som Länsstyrelsen och kommunen har inventerat och riskklassat. Antalet identifierade och inventerade objekt ändras ständigt eftersom kommunernas inventering av pågående verksamheter pågår. De siffror som finns i tabellerna nedan är baserade på utdrag ur EBH-stödet 2018-07-19.

För att se resultatet av inventeringen 1999-2015 på nationell nivå se [Naturvårdsverkets sammanställning över inventeringsarbetet nationellt](#).

Bjuv

Bjuvs kommun har en industrihistoria som domineras av stenkol- och lerbrytning och industrier med koppling till detta. Generellt är detta branscher som inte omfattas av Länsstyrelsens inventeringsarbete men några objekt där det funnits keramisk tillverkning har inventerats. Objekten som identifierats i kommunen är framförallt belägna i tätorterna. Utanför tätorterna finns framförallt bensinstationer, gruvobjekt, kvarnar med betning, deponier samt skjutbanor.

I kommunen har 96 objekt identifierats varav 19 har riskklassats. Inga objekt har inventerats av kommunen/Söderåsens miljöförbund inom Bjuvs kommun. Fördelningen mellan riskklasserna framgår av tabell 1 nedan.

Tabell 1. Riskklassfördelning i Bjuvs kommun.

Riskklass 1	Riskklass 2	Riskklass 3	Riskklass 4
0	4	11	4

Bromölla

Bromölla kommun är mest känd för sin keramiska industri med Ifö-verken som den dominerande verksamheten i kommunen. I Bromölla finns även ett av länets två verksamma pappersbruk, Nymölla. Vanligt förekommande branscher i kommunen är bensinstationer, verkstadsindustrier och deponier.

I kommunen har 80 objekt identifierats varav 18 är inventerade och riskklassade. Bromölla kommun har inventerat och riskklassat 6 objekt av dessa. Fördelningen mellan riskklasserna framgår av tabell 2 nedan.

Tabell 2. Riskklassfördelning i Bromölla kommun.

Riskklass 1	Riskklass 2	Riskklass 3	Riskklass 4
0	6	10	2

Burlöv

De identifierade objekten i Burlövs kommun hittas framförallt i branscherna verkstadsindustri, kemtvätt och plantskolor vilka samtliga är branscher som ska inventeras. Det förklarar den relativt höga andelen inventerade objekt i Burlöv. Många av objekten ligger i industriområdena utmed Södra stambanan.

I kommunen har totalt 77 objekt identifierats varav 42 har blivit inventerade och riskklassade. Burlövs kommun har inventerat 14 av dessa objekt. Fördelningen mellan riskklasserna framgår av tabell 3 nedan.

Tabell 3. Riskklassfördelning i Burlövs kommun.

Riskklass 1	Riskklass 2	Riskklass 3	Riskklass 4
0	17	17	8

Båstad

I Båstads kommun har Länsstyrelsen identifierat 86 objekt. Många objekt är bensinstationer eller avfallsdeponier och ingår inte i Länsstyrelsens inventering. De branscher vi har inventerat och som är vanligt förekommande i kommunen är betning av säd och plantskolor, vilket är väntat med tanke på de goda odlingsförutsättningarna på Bjärehalvön.

Av 86 identifierade objekt i kommunen har 23 inventerats och riskklassats. Båstads kommun har inte inventerat några av dessa objekt. Fördelningen mellan riskklasserna framgår av tabell 4 nedan.

Tabell 4. Riskklassfördelning i Båstads kommun.

Riskklass 1	Riskklass 2	Riskklass 3	Riskklass 4
0	8	9	6

Eslöv

Eslöv ligger i en jordbruksbygd och därmed har flera stora livsmedelsindustrier vuxit fram i kommunen, bland annat finns det enda kvarvarande sockerbruket i Sverige här. Även verkstadsindustrin har varit en viktig bransch.

Totalt finns 176 identifierade objekt i kommunen varav 54 har inventerats och riskklassats. Eslövs kommun har inventerat och riskklassat 27 av dessa. Fördelningen mellan riskklasserna framgår av tabell 5 nedan.

Tabell 5. Riskklassfördelning i Eslövs kommun.

Riskklass 1	Riskklass 2	Riskklass 3	Riskklass 4
2	17	26	9

Helsingborg

Helsingborg är den näst största staden i Skåne vilket syns på antalet identifierade objekt i kommunen. Läget vid Öresund och Europavägarna mot Stockholm och Göteborg gör att hamnen och färjetrafiken är viktig för kommunen och även åkeribranschen är betydande. Andra branscher som är välrepresenterade är grafisk industri, läkemedelsindustri, kemiindustri och livsmedelstillverkning.

605 identifierade objekt finns i Helsingborgs kommun och av dessa har 235 st inventerats och riskklassats. Helsingborgs kommun har av dessa inventerat och riskklassat 46 st. Fördelningen mellan riskklasserna framgår av tabell 6 nedan.

Tabell 6. Riskklassfördelning i Helsingborgs kommun.

Riskklass 1	Riskklass 2	Riskklass 3	Riskklass 4
5	56	125	49

Hässleholm

Hässleholm är känt som järnvägsknut och var tidigare en militärstad. De verksamheter som historiskt funnits i kommunen återfinns främst inom verkstadsindustrin. Men i kommunen har även funnits många skjutbanor, kemtvättar och bilvårdsanläggningar.

348 objekt är identifierade i Hässleholms kommun varav 179 stycken är inventerade och riskklassade. Hässleholms kommun har inventerat och riskklassat 81 av dessa. Fördelningen mellan riskklasserna framgår av tabell 7 nedan.

Tabell 7. Riskklassfördelning i Hässleholms kommun.

Riskklass 1	Riskklass 2	Riskklass 3	Riskklass 4
5	54	77	43

Höganäs

I Höganäs bröts det under flera hundra år kol och lera och dessa fyndigheter lade grunden till Höganäsbolaget som har varit den dominerande verksamheten i kommunen. Med anledning av tidigare gruvverksamheter finns det många deponier i kommunen. Många av de identifierade objekten finns i branscher som inte omfattas av Länsstyrelsens inventering.

I kommunen har 146 objekt identifierats och av dessa är 39 inventerade och riskklassade. Höganäs kommun har inventerat och riskklassat 3 av dessa. Fördelningen mellan riskklasserna framgår av tabell 8 nedan.

Tabell 8. Riskklassfördelning i Höganäs kommun.

Riskklass 1	Riskklass 2	Riskklass 3	Riskklass 4
4	13	16	6

Hörby

Hörby ligger i mellanskåne och var förr en viktig järnvägsknut och idag passerar E22:an genom kommunen. Eftersom mycket trafik passerar kommunen har det funnits många bensinstationer. I övrigt finns många av de branscher Länsstyrelsen inventerar representerade i kommunen.

I Hörby har 122 objekt identifierats varav 55 är inventerade och riskklassade. Hörby kommun har inventerat och riskklassat 40 av dessa objekt. Fördelningen mellan riskklasserna framgår av tabell 8 nedan.

Tabell 9. Riskklassfördelning i Hörby kommun.

Riskklass 1	Riskklass 2	Riskklass 3	Riskklass 4
0	5	28	22

Höör

Höörs kommun ligger mitt i Skåne och är känt för sin natur med stora friluftsområden. I kommunen finns flera större verkstadsindustrier. Andra vanligt förekommande branscher är skjutbanor, bensinstationer och plantskolor.

I Höör är 72 objekt identifierade och av dessa är 25 objekt inventerade och riskklassade. Av dessa objekt har Höörs kommun inventerat och riskklassat 11 st. Fördelningen mellan riskklasserna framgår av tabell 10 nedan.

Tabell 10. Riskklassfördelning i Höörs kommun.

Riskklass 1	Riskklass 2	Riskklass 3	Riskklass 4
0	11	10	4

Klippan

Klippan har historiskt dominerats av tre stora verksamheter, pappersbruket med anor från 1500-talet, läderfabriken och yllefabriken. Dessutom har Försvarsmakten bedrivit omfattande verksamhet vid Ljungbyheds flygfält fram till slutet av 1990-talet. I kommunen finns och har funnits ett flertal verkstadsindustrier, kemtvättar och skjutbanor.

I Klippan har totalt 126 objekt blivit identifierade och av dessa är 35 inventerade och riskklassade. Klippans kommun/Söderåsens miljöförbund har inventerat 3 av dessa. Riskklassfördelningen framgår av tabell 11 nedan.

Tabell 11. Riskklassfördelning i Klippans kommun.

Riskklass 1	Riskklass 2	Riskklass 3	Riskklass 4
2	4	19	10

Kristianstad

Kristianstads kommun är till ytan en av de större i Skåne. I kommunen finns ett av norra Europas största och viktigaste grundvattenmagasin under Kristianstadsslätten. Kommunen är en utpräglad odlingsbygd och centrum för Sveriges livsmedelsindustri. Även historiskt sett är industrin i kommunen uppbyggd kring livsmedelsindustri och jordbruk med flera stora mekaniska verkstäder som startat som tillverkare av lantbruksmaskiner. Eftersom det är en odlingsbygd har det även funnits många plantskolor i kommunen.

Totalt har 476 objekt identifierats i kommunen och av dessa är 177 inventerade och riskklassade. Kristianstads kommun har inventerat och riskklassat 44 av dessa. Fördelningen av riskklasser framgår av tabell 12 nedan.

Tabell 12. Riskklassfördelning i Kristianstads kommun.

Riskklass 1	Riskklass 2	Riskklass 3	Riskklass 4
3	45	82	47

Kävlinge

Kävlinge har vuxit upp i anslutning till Kävlingeån och på orten har det funnits ett garveri som har haft stort behov av tillgång till vatten. Några större verksamheter har funnits främst inom livsmedelsindustrin men i övrigt dominerar mindre verksamheter inom bland annat verkstadsindustri, bilvårdsanläggningar och plantskolor i kommunen. I kommunen ligger även Barsebäcks kärnkraftverk som håller på att avvecklas.

I Kävlinge har Länsstyrelsen identifierat 95 objekt varav 28 objekt är inventerade och riskklassade. Av dessa har Kävlinge kommun inventerat och riskklassat 9 st objekt. Riskklassfördelningen framgår av tabell 13 nedan.

Tabell 13. Riskklassfördelning i Kävlinge kommun.

Riskklass 1	Riskklass 2	Riskklass 3	Riskklass 4
0	9	15	4

Landskrona

Landskrona är en utpräglad industristad och mest känd för sin varvs- och verkstadsindustri. Länsstyrelsen utförde en särskild inventering av västra industriområdet i Landskrona under år 2003-2004. Detta område valdes ut på grund av att det är byggt på utfylld mark och där har funnits många stora industrier under lång tid. I kommunen har det även funnits många plantskolor, deponier och bensinstationer.

I Landskrona finns det totalt 290 identifierade objekt och av dessa är 157 objekt inventerade och riskklassade. Landskrona kommun har inventerat och riskklassat 39 av dessa objekt. Fördelningen mellan riskklasserna framgår av tabell 14 nedan.

Tabell 14. Riskklassfördelning i Landskrona kommun.

Riskklass 1	Riskklass 2	Riskklass 3	Riskklass 4
4	56	78	19

Lomma

I Lomma har det funnits tegel- och lerindustri och under en period fanns ett av de största lerbruken i Skåne här. Spåren efter lerbrytningen syns ännu i form av dammar i utkanten av Lomma. Men mest känt är nog Lomma för sin eternitfabrik.

Detta är dock inga verksamheter som omfattas av Länsstyrelsens inventering vilket kan förklara det blygsamma antalet inventerade objekt i kommunen.

Totalt har 83 objekt identifierats i Lomma varav 19 objekt är inventerade och riskklassade. Lomma kommun har inventerat och riskklassat 5 av dessa. Fördelningen mellan riskklasserna framgår av tabell 15 nedan.

Tabell 15. Riskklassfördelning i Lomma kommun.

Riskklass 1	Riskklass 2	Riskklass 3	Riskklass 4
2	8	7	2

Lund

Lund är framförallt känt för sitt universitet. Mycket av industrierna i staden har koppling till universitetet, bland annat har det funnits ett flertal grafiska industrier. Även läkemedelsindustrin och högteknologisk industri som Ericsson och Sony har varit framstående. Andra branscher som är vanligt förekommande är kemtvättar, verkstadsindustri och plantskolor.

I Lunds kommun är 386 objekt identifierade och av dessa har 86 objekt inventerats och riskklassats. Lunds kommun har inventerat och riskklassat 12 av dessa objekt. Riskklassfördelningen framgår av tabell 16 nedan.

Tabell 16. Riskklassfördelning i Lunds kommun.

Riskklass 1	Riskklass 2	Riskklass 3	Riskklass 4
1	38	33	14

Malmö

Malmö är en stad med lång industrihistoria med stora verksamheter inom verkstadsindustri, textilindustri och kalk- och cementindustri. Som största staden i Skåne är det även i Malmö de flesta och största verksamheterna har funnits. Några av de mer kända verksamheterna i Malmö är Kockums mekaniska verkstad AB, AB Skånska cementgjuteriet och Malmö yllefabriks AB. En annan stor verksamhet var Gullviks Fabriks Aktiebolag som tillverkade bekämpningsmedel. Sedan slutet av 1980-talet har Malmö genomgått en förändring från arbetarstad till kunskapsstad då de stora verkstadsindustrierna lagt ner sin verksamhet i staden.

Inventeringen i Malmö har till största delen utförts av kommunens miljöförvaltning. Malmö var tidigt ute med att inventera nedlagda verksamheter och började detta arbete redan i början av 1990-talet, innan MIFO-metodiken var framtagen. Samtliga inventeringar som Miljöförvaltningen har utfört har sammanfattats i rapporter som är tillgängliga på Malmö stads hemsida. Malmö stad administrerade en egen version av MIFO-databasen fram till 2009 då det nationella EBH-stödet togs i drift. I samband med detta så övertog Länsstyrelsen inventeringsarbetet i Malmö.

Totalt har 1414 objekt identifierats i Malmö och av dessa är 804 objekt inventerade och riskklassade. Malmö Stad har inventerat och riskklassat 509 av dessa objekt. Fördelningen mellan riskklasserna framgår av tabell 17 nedan.

Tabell 17. Riskklassfördelning i Malmö kommun.

Riskklass 1	Riskklass 2	Riskklass 3	Riskklass 4
38	340	295	131

Osby

Osby ligger skogsbygden i norra Skåne och har därmed många industrier som arbetar med trä i olika former. Den största och mest kända verksamheten är BRIO (Bröderna Ivarsson i Osby) som tillverkar träleksaker. Det har även skett en omfattande tillverkning av värmepannor och tvättmaskiner i Osby. Andra branscher som är vanliga är sågverk, verkstadsindustrier och ytbehandlingsverksamheter (både av trä och metall). Ytbehandling av trä är ingen bransch som omfattas av Länsstyrelsens inventeringsarbete men det kan finnas ett behov i framtiden av att uppmärksamma eventuella rester dessa verksamheter kan ha lämnat efter sig i form av färgrester och lösningsmedel.

I Osby har totalt 132 objekt identifierats varav 42 är inventerade och riskklassade. Osby kommun har inventerat och riskklassat 2 av dessa objekt. Fördelningen mellan riskklasserna framgår av tabell 18 nedan.

Tabell 18. Riskklassfördelning i Osby kommun.

Riskklass 1	Riskklass 2	Riskklass 3	Riskklass 4
1	15	16	10

Perstorp

Perstorp är väldigt starkt förknippat med kemiindustrin Perstorp AB som i slutet av 1800-talet började med tillverkning av ättiksyra, tjära, träkol och träalkohol.

Företaget har fortfarande kvar sitt huvudkontor i Perstorp men inom industriområdet huserar även andra verksamheter idag. Länsstyrelsen genomförde en inventering inom vattenskyddsområdet i Perstorp under 2007 med anledning av att klorerade lösningsmedel påträffats i vattentäkten. Resultaten från den inventeringen finns sammanställd i en egen PM.

Totalt har 92 objekt identifierats i Perstorp och av dessa är 57 inventerade och riskklassade. Kommunen/Söderåsens miljöförbund har inventerat och riskklassat två av dessa. Fördelningen mellan riskklasserna framgår av tabell 19 nedan.

Tabell 19. Riskklassfördelning i Perstorps kommun.

Riskklass 1	Riskklass 2	Riskklass 3	Riskklass 4
3	13	15	26

Simrishamn

På Österlen ligger Simrishamns kommun och här återfinns en stor del av Sveriges äppelodlingar. Även fiskenäringen har varit omfattande i Simrishamn och periodvis har Sveriges största fiskeflotta funnits i Simrishamn. I övrigt har det funnits få stora verksamheter i kommunen utan den domineras av många mindre företag. Ett undantag är läderfabriken, Ehrnbergs läder, som fanns i centrala Simrishamn under 180 år.

I Simrishamn finns 197 identifierade objekt varav 50 objekt är inventerade och riskklassade. Kommunen/Ystad-Österlenregionens miljöförbund har inventerat och riskklassat ett av objekten. Riskklassfördelningen framgår av tabell 20 nedan.

Tabell 20. Riskklassfördelning i Simrishamns kommun.

Riskklass 1	Riskklass 2	Riskklass 3	Riskklass 4
1	14	26	9

Sjöbo

Sjöbo är en utpräglad jordbrukskommun och många av verksamheterna är jordbruksföretag. De flesta verksamheterna i kommunen är små till medelstora men historiskt har det funnits ett par sågverk av större omfattning och även Sjöbo bruk

var en stor verksamhet under lång tid. Det har funnits relativt många verksamheter som betat utsäde i kommunen och där finns även flera skjutbanor.

Totalt finns det 142 objekt identifierade i Sjöbo kommun och av dessa är 42 inventerade och riskklassade. Sjöbo kommun har inventerat och riskklassat 15 av dessa objekt. Fördelningen mellan riskklasserna framgår av tabell 21 nedan.

Tabell 21. Riskklassfördelning i Sjöbo kommun.

Riskklass 1	Riskklass 2	Riskklass 3	Riskklass 4
0	12	14	16

Skurup

Skurup har vuxit upp runt järnvägen mellan Malmö och Ystad. Tidiga industrier var tegelbruk, mejeri och verkstadsindustrier med tillverkning av jordbruksredskap. I kommunen bedrivs det främst små och medelstora verksamheter. De vanligast förekommande branscherna är bensinstationer, bilvårdsanläggningar och verkstadsindustrier. De flesta av verksamheterna i kommunen ingår i branscher som inte omfattas av Länsstyrelsens inventeringsarbete.

I Skurup har totalt 76 objekt identifierats varav 13 objekt är inventerade och riskklassade. Skurups kommun har inte inventerat eller riskklassat något av dessa objekt. Fördelningen mellan riskklasserna framgår av tabell 22 nedan.

Tabell 22. Riskklassfördelning i Skurups kommun.

Riskklass 1	Riskklass 2	Riskklass 3	Riskklass 4
0	2	9	2

Staffanstorp

Staffanstorp är en boendekommun för personer som arbetar i Malmö och Lund. Näringslivet präglas av en- och fåmansbolag och det finns inte många stora industrier i kommunen. Det har funnits ett sockerbruk och det var på sin tid en stor arbetsgivare. Sockerbruksområdet håller på att omvandlas till bostadsområde men det finns rester kvar från den tidigare verksamheten, bland annat en deponi. Plantskolor är en vanligt förekommande bransch i Staffanstorp liksom verkstadsindustrier. De flesta av de identifierade objekten i kommunen omfattas inte av Länsstyrelsens inventeringsarbete.

I Staffanstorp finns 96 identifierade objekt och av dessa är 21 inventerade och riskklassade. Staffanstorps kommun har inventerat och riskklassat ett av dessa objekt. Fördelningen mellan riskklasserna framgår av tabell 23 nedan.

Tabell 23. Riskklassfördelning i Staffanstorps kommun.

Riskklass 1	Riskklass 2	Riskklass 3	Riskklass 4
1	8	8	4

Svalöv

I Svalövs kommun återfinns Skånes mest välkända förorenade områden, BT Kemi i Teckomatorp. Där tillverkades bekämpningsmedel under 1960- och 70-talet och det grävdes även ner tunnor i omgivningen vilket när det uppdagades resulterade i den största miljöskandalen i Sverige. I övrigt har det i kommunen funnits relativt många plantskolor och flera verksamheter som betat utsäde då det är en odlingsbygd. Det har också funnits flera skjutbanor. Men flertalet objekt som identifierats i kommunen omfattas inte av Länsstyrelsens inventering.

Totalt finns det 101 identifierade objekt i Svalövs kommun och av dessa är 13 inventerade och riskklassade. Svalövs kommun/Söderåsens miljöförbund har inventerat och riskklassat ett av dessa objekt. Riskklassfördelningen framgår av tabell 24 nedan.

Tabell 24. Riskklassfördelning i Svalövs kommun.

Riskklass 1	Riskklass 2	Riskklass 3	Riskklass 4
1	4	4	4

Svedala

I Svedala ligger Skånes största flygplats, Malmö airport. För några år sedan upptäcktes att föroreningar av perfluorerade ämnen spridits till omgivningarna från flygplatsens brandövningsplats. En annan betydande verksamhet i Svedala har varit Åbjörn Anderssons mekaniska verkstad, idag Sandvik SRP, som grundades på 1880-talet. Bland de identifierade objekten i kommunen finns flest objekt i branscherna avfallsdeponier, bensinstationer, verkstadsindustrier och plantskolor.

I Svedala har totalt 111 objekt identifierats och av dessa är 27 objekt inventerade och riskklassade. Svedala kommun har inventerat och riskklassat 9 av dessa objekt. Fördelningen mellan riskklasserna framgår av tabell 25 nedan.

Tabell 25. Riskklassfördelning i Svedala kommun.

Riskklass 1	Riskklass 2	Riskklass 3	Riskklass 4
1	14	9	3

Tomelilla

I Tomelilla är det huvudsakligen verksamheter med koppling till jordbruk som bedrivs. Verksamheterna i kommunen är mestadels av karaktären småföretag och det har inte funnits någon särskilt dominerande verksamhet i kommunen. Av de identifierade branscherna finns det flest bensinstationer och avfallsdeponier men även flera skjutbanor, plantskolor och verkstadsindustrier. Trots att det finns relativt många identifierade objekt i kommunen så ingår det stora flertalet i branscher som inte ska inventeras av Länsstyrelsen.

I Tomelilla finns det totalt 149 identifierade objekt varav 21 objekt är inventerade och riskklassade. Tomelilla kommun/Ystad-Österlenregionens miljöförbund har inte inventerat något av dessa objekt. Fördelningen mellan riskklasserna framgår av tabell 26 nedan.

Tabell 26. Riskklassfördelning i Tomelilla kommun.

Riskklass 1	Riskklass 2	Riskklass 3	Riskklass 4
0	8	7	6

Trelleborg

I Trelleborg finns Sveriges näst största hamn och handel och kommunikationer har präglat staden genom åren. Industrin växte fram i början av 1900-talet då Johan Kock startade Trelleborgs Gummifabriks AB. Under denna period startades han även ett glasbruk och ett bryggeri. Tillverkningsindustri, bl a tillverkning av golv och golvprodukter, är och har varit dominerande i kommunen liksom jordbruket. Bland de identifierade objekten i kommunen är det inom dessa branscher flest objekt återfinns, verkstadsindustri och plantskolor.

Totalt har 176 objekt identifierats i Trelleborgs kommun och av dessa är 48 objekt inventerade och riskklassade. Trelleborgs kommun har inte inventerat eller riskklassat något av dessa objekt. Riskklassfördelningen framgår av tabell 27 nedan.

Tabell 27. Riskklassfördelning i Trelleborgs kommun.

Riskklass 1	Riskklass 2	Riskklass 3	Riskklass 4
2	16	17	13

Vellinge

Vellinge är en typisk pendlarkommun och det finns inte någon dominerande industri i kommunen. De verksamheter som bedrivs är till största delen småföretag och har mindre än fem anställda. Av de objekt som är identifierade dominerar avfallsdeponier och bensinstationer men det är inga branscher som Länsstyrelsen har inventerat.

I Vellinge finns det totalt 82 identifierade objekt och av dessa är 32 inventerade och riskklassade. Vellinge kommun har inventerat och riskklassat 22 av dessa objekt. Fördelningen mellan riskklasserna framgår av tabell 28 nedan.

Tabell 28. Riskklassfördelning i Vellinge kommun.

Riskklass 1	Riskklass 2	Riskklass 3	Riskklass 4
0	12	13	7

Ystad

I Ystad finns en av fyra stora färjehamnar i Skåne och hamnen har trafik till framförallt Polen och Bornholm. Hamnen medför att transportsektorn är viktig i kommunen. De industrier som dominerar är verkstadsindustri och gjuterier. Det har även funnits flera plantskolor i kommunen. Drivmedelshandling är en annan dominant bransch i kommunen men den omfattas inte av Länsstyrelsens inventeringsarbete.

Totalt finns det 186 identifierade objekt i Ystads kommun och av dessa är 62 inventerade och riskklassade. Ystads kommun/Ystad-Österlens miljöförbund har inte inventerat något av dessa objekt. Fördelningen mellan riskklasserna framgår av tabell 29 nedan.

Tabell 29. Riskklassfördelning i Ystads kommun.

Riskklass 1	Riskklass 2	Riskklass 3	Riskklass 4
0	16	30	16

Åstorp

Åstorp ligger i nordvästra Skåne och idag domineras näringslivet främst av företag inom logistik och handel, mycket tack vare närheten till de stora europavägarna. Av de identifierade objekten som finns i Länsstyrelsens databas återfinns många i branschen verkstadsindustri. I övrigt finns många olika branscher representerade.

Totalt har Länsstyrelsen identifierat 100 objekt i Åstorps kommun varav 35 objekt är inventerade och riskklassade. Åstorps kommun har inventerat och riskklassat 6 av dessa objekt. Riskklassfördelningen framgår av tabell 30 nedan.

Tabell 30. Riskklassfördelning i Åstorps kommun.

Riskklass 1	Riskklass 2	Riskklass 3	Riskklass 4
1	10	18	6

Ängelholm

Ängelholm har haft en relativt stor läderindustri med flera både stora och mindre garverier. Här har även funnits en batterifabrik som var en av de dominerande arbetsplatserna i kommunen. Det är en odlingsbygd och ett flertal plantskolor finns och har funnits i kommunen.

Totalt finns det 212 identifierade objekt i Ängelholms kommun och av dessa är 75 objekt inventerade och riskklassade. Ängelholms kommun har inventerat och riskklassat 14 av dessa objekt. Fördelningen mellan riskklasserna framgår av tabell 31 nedan.

Tabell 31. Riskklassfördelning i Ängelholms kommun.

Riskklass 1	Riskklass 2	Riskklass 3	Riskklass 4
2	31	32	10

Örkelljunga

I Örkelljunga domineras näringslivet av verkstadsindustrier. En av de största har varit f d Multo där det för ett par år sedan upptäcktes att verksamheten grävt ner tunnor med cyanidhaltigt avfall i en mosse. Med tanke på att en europaväg passerar kommunen så finns det även ett flertal bensinstationer här. Bensinstationer är dock ingen bransch som omfattas av Länsstyrelsens inventeringsarbete.

I Örkelljunga kommun har Länsstyrelsen identifierat 85 objekt och av dessa är 35 objekt inventerade och riskklassade. Örkelljunga kommun/miljöförbundet har inventerat och riskklassat 10 av dessa objekt. Fördelningen mellan de olika riskklasserna framgår av tabell 32 nedan.

Tabell 32. Riskklassfördelning i Örkelljunga kommun.

Riskklass 1	Riskklass 2	Riskklass 3	Riskklass 4
2	10	16	7

Östra Göinge

Östra Göinge ligger i nordöstra Skåne och precis som i grannkommunen Osby så har det funnits träbaserade industrier som sågverk, möbeltillverkare och även ett pappersbruk. Andra branscher med många identifierade objekt deponier, verkstadsindustrier och bensinstationer. Varken deponier eller bensinstationer omfattas av Länsstyrelsens inventeringsarbete.

Länsstyrelsen har identifierat totalt 97 objekt i Östra Göinge kommun och av dessa är 29 objekt inventerade och riskklassade. Riskklassfördelningen framgår av tabell 33 nedan.

Tabell 33. Riskklassfördelning i Östra Göinge kommun.

Riskklass 1	Riskklass 2	Riskklass 3	Riskklass 4
0	15	8	6

Slutsatser och fortsatt arbete

En av framgångsfaktorerna för inventeringsarbetet i Skåne har varit att det funnits personal i EBH-gruppen som varit med under lång tid och har haft den historiska kopplingen till hur arbetet startades. Gruppen har även tagit fram rutiner och mallar, med MIFO-metodiken som utgångspunkt, för att få inventeringarna så likartade som möjligt. Rutiner finns för vilka källor som ska granskas, t ex vilka arkiv, kontakter med kommuner och vilket kartunderlag som ska kontrolleras. Samtliga riskklassningar har diskuterats och beslutats i en större grupp vilket också har varit ett sätt att säkerställa att objekten bedöms på samma sätt. Dock har personalomsättningen inom inventeringen varit relativt stor, särskilt under de sista åren. Anledningen till detta är att inventeringen har tilldelats medel på årsbasis och därmed har inventerarna bara kunnat anställas på visstid. Personalomsättningen har även ökat ju närmre slutdatumet för inventeringen vi kommit. Nyanställda har dock snabbt kunnat komma in i inventeringsarbetet tack vare framtagna rutiner för att göra bedömningar på ett likartat sätt.

Det är ett omfattande arbete som Länsstyrelsen har utfört med identifiering och inventering av potentiellt förorenade områden. Den största vinsten med inventeringen är kartläggningen av alla objekt och sammanställningen av information om objekten som nu finns samlat i EBH-stödet. Underlaget kommer under lång tid framöver vara till stor nytta för både Länsstyrelsen och kommunerna. Det ställer också krav på att informationen hålls uppdaterad för att den ska vara användbar. Det sker ständiga förändringar med ombildning av fastigheter, objekt som undersöks och saneras vilket gör att informationen och riskklassningarna kan bli inaktuella. Detta är ett arbete som Länsstyrelsen och länets kommuner gemensamt får lösa framöver. Länsstyrelsen bedömning är att omklassningar av objekt är respektive tillsynsmyndighets ansvar. Det är även tillsynsmyndighetens ansvar att utföra inventering och riskklassning av pågående verksamheter.

Ytterligare ett motiv till att EBH-stödet bör hållas uppdaterad är den påverkan registreringen kan ha för fastighetsägare och verksamhetsutövare på riskklassade fastigheter. Genom åren har det funnits många exempel på att det blir svårt att sälja fastigheter med höga riskklasser (riskklass 1 och 2). Det är därför viktigt att Länsstyrelsen får ta del av genomförda undersökningar och åtgärder så att informationen i databasen kan uppdateras och fastighetsägarna informeras.

För att tillgängliggöra informationen som finns i databasen bör det utvecklas ett bättre och mer användarvänligt GIS-skikt. Många kommuner hör av sig till EBH-

gruppen i samband översiktsplanering eller VA-arbeten och vill ha utdrag ut databasen för sin kommun. Då detta är något som Länsstyrelsen uppmuntrar bör det tas fram ett bättre underlag än dagens GIS-skikt som finns tillgängligt via Geodataportalen.

Inventeringsarbetet är avslutat på Länsstyrelsen. Nästa stora uppgift är att komma vidare med undersökningar av de prioriterade objekten i riskklass 1 och 2. Länsstyrelsen är tillsynsmyndighet för ca 80 av dessa objekt men för den stora massan, ca 900 objekt, är kommunerna tillsynsmyndighet. Länsstyrelsen har mycket att vinna på att prioritera tillsynsvägledningen till länets kommuner. Länsstyrelsen håller återkommande tillsynsvägledningseminarier för miljöinspektörer t ex grundläggande utbildning i förorenade områden (GRUIF), om ansvarsutredningar och om MIFO fas 2 och provtagningsstrategier.

Mycket jobb återstår för att det ska vara möjligt att nå preciseringen av miljömålet som säger att förorenade områden ska vara åtgärdade i så stor utsträckning att förorenade områden inte utgör något hot mot människors hälsa eller miljön. Sett till de objekt där det helt eller delvis saknas ansvarig verksamhetsutövare eller fastighetsägare krävs även att det tillförs mer resurser på nationellt plan så att fler platser kan undersökas och på sikt åtgärdas.

*Bild 7. Logotyp för miljökvalitetsmålet
Giftfri miljö (Illustration Tobias Flygar)*

Inventering av förorenade områden i Skåne 1999-2017

Denna rapport är en sammanfattning av Länsstyrelsen Skånes
arbete med MIFO-inventering av förorenade områden.

Länsstyrelsen
Skåne

Webb: www.lansstyrelsen.se/skane

Sociala medier: [lansstyrelsensskane](https://www.facebook.com/lansstyrelsensskane) [@LstSkane](https://twitter.com/LstSkane) [@lstskane](https://www.instagram.com/lstskane)